

■ GRISCHUN

10 000 plantas per Bravuogn

(rtr) Helvetia Assicuranzas sustegna la regiuvinaziun dal gaud da protecziun en Val d'Alvra e regala 10000 plantas. Il gaud protegia tranter auter la lingia da l'Alvra da la Viafier retica. Venderdi passà èn las emprimas plantas vegnidas plantadas. Il president dal cussegl d'administraziun da la Viafier retica, Stefan Engler, il cusseglier guvernativ *Mario Cavigelli* ed il commember da la direenziun da Helvetia Svizra, *Ralph Jeitziner*, han plantà las emprimas plantas giuvnas. Quai han els fatg ensemen cun ils dus ambassadurs da Helvetia per il gaud da protecziun, *LizAn Kuster* e *Dario Cologna*.

Per pussibilitar als passagiers in viadi segir èn la Viafier retica ed il chantun Grischun dependents da gauds da protecziun intacts. Helvetia Assicuranzas sustegna perquai il chantun Grischun e la Viafier retica en la plantaziun dal gaud da protecziun en Val d'Alvra e regala 10 000 plantas.

Gaud da protecziun daventa pli impurtant

Var dus terzs dal gaud en il chantun Grischun protegian umans, infrastructuras, l'economia ed abitadis cunter privels da la natira. En la vischnanca da Bravuogn han bunamain 80% da la surfatscha da gaud da totalmain 3000 ha ina funcziun da protecziun. Cunquai che l'effect da protecziun dependa fitg dal stadi dal gaud sto quel vegnir tgirà cun-tinuadamain.

En il chantun Grischun dattan ins oravant tut paisa a la regiuvinaziun, damai che las plantas creschan mo plaun en las autezzas. Per il chantun e per la vischnanca è la tgira dals gauds da protecziun ina sfida adina pli gronda. Sco consequenza da la mobilitad creschenta, da l'utilisaziun dal terren pli intensiva e da la midada dal clima crescha il potenzial da donns.

Sco gia ils piuniers che han construi avant passa 100 onns la lingia da viafier spectaculara tranter Tusaun e San Murezzan ston oz ils selviculturs far lavur grondusa per pudair garantir vinavant la segirezza. Il cusseglier guvernativ Mario Cavigelli constatescha: «La protecziun cunter privels da la natira è oz la prestaziun la pli impurtanta dal gaud grischun.»

Protecziun per generaziuns vegnentas

Grazia a l'11avel project en favur dal gaud da protecziun da Helvetia Assicuranzas pon ins vinavant regiuvinar sistematicamain ils gauds ed uschia er meglierar l'effect da protecziun per generaziuns vegnentas. *Felix Hunger* da l'agen-

tura generala Helvetia Cuir sa legra: «Cun noss engaschament per il gaud da protecziun contribuim nus activamain ad evitar donns da persunas e donns materials chaschunads d'eveniments da la natira.»

Ralph Jeitziner, manader vendita e commember da la direenziun da Helvetia Svizra, vesa parallelas tranter il gaud da protecziun e la fatschenta d'assicuranzas: «Sco en nossa fatschenta ston ins er en connex cun in gaud da protecziun planisar a lunga vista. I vegn a durar decennis fin che las plantas novas vegnan a sviluppar lur effect da protecziun.»

Segirar il Patrimoni mundial da l'Unesco

La VR enconuscha la rolla centrala dal gaud da protecziun. Ina viafier da muntogna è exposita pli fitg a privels da la natira ch'ina viafier en la planira. «La VR dispona d'in ferm management da ristga en connex cun privels da la natira. Nus essan conscients quant impurtant ch'in gaud da protecziun intact è. In gaud da protecziun tgirà bain po sminuir u schizunt evitar il privel da lavinas, crudadas da crappa e sbuvadadas», declera Stefan Engler, il president dal cussegl d'administraziun da la VR e cusseglier dals chantuns dal chantun Grischun (pcd).

Prominenza planta emprimas plantas

A chaschun da la preschentaziun da l'indeschavel project en favur dal gaud da protecziun ha Engler gist sez pudì vegnir activ. Ensemen cun ils represchentants da Helvetia, il schef dal Departament da construcziun, traffic e selvicultura dal chantun Grischun Mario Cavigelli, il selvicultur chantunal *Reto Hefli*, l'inschiagner forestal regional *Lukas Kobler*, il selvicultur da revier *Urs Fliri*, il president communal da Bravuogn *Peter Nicolay* sco er il manader infrastruttura e vicedirettur da la VR *Christian Florin* ed ulteriuras personalitads ha el plantà ils emprims pigns e lareschs.

Els èn vegnids sustegnids dals dus ambassadurs da Helvetia per il gaud da protecziun, la moderatura ed interpretidra *LizAn Kuster* ed il currier da passlung *Dario Cologna*.

In'atgna planta per diesch francs

Tgi che vul sustegnair la plantaziun po cumprar per 10 francs in pass da plantas tar la Helvetia. Per mintga pass cumprà vegn lura plantada in'ulteriura planta en in territori sustegnì – quai mintgamai sin ina parcella nudada spezialmain. Sin la via da lain e la via d'aventuras da tren a Bravuogn pon ins ir a guardar las plantas novas directamain al lieu.